

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Του Πρακτικού 5/2022 της τακτικής συνεδρίασης του Περιφερειακού Συμβουλίου
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Αριθ. Απόφασης 45/2022

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Γνωμοδότηση για την Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Περιφερειακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 2021-2027.

Στην Κομοτηνή σήμερα **28-03-2022** ημέρα **Δευτέρα** και ώρα **18.00** συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με τηλεδιάσκεψη μετά από την **Δ.Δ.οικ. 84134/1066/22-03-2022** έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου του κ. Χρήστου Παπαθεοδώρου, η οποία επιδόθηκε στον Περιφερειάρχη κ. Χρήστο Μέτιο, και σε κάθε Περιφερειακό Σύμβουλο, σύμφωνα με το άρθρο 167 του Ν.3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ :

Ο Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ κ. Μέτιος Χρήστος

Ο Πρόεδρος του Π.Σ. κ. Παπαθεοδώρου Χρήστος

Ο Αντιπρόεδρος του Π.Σ. κ. Χατζηγκενέ Ιρφάν

Ο Γραμματέας του Π.Σ κ. Κουράκ Ριτβάν

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. Πέτροβιτο Δημήτριος	23. Πατακάκης Ανάργυρος
2. Τσαλικίδης Νικόλαος	24. Καζάκου – Βρούζου Τριανταφυλλιά
3. Παπαδόπουλος Γεώργιος	25. Βουρβουκέλης Οδυσσέας
4. Γαλάνης Βασίλειος	26. Κατσιμίγας Κωνσταντίνος
5. Τσώνης Αθανάσιος	27. Χατζηπέμου Χρήστος
6. Παπαεμμανουήλ Γρηγόριος	28. Λυμπεράκης Δημήτριος
7. Κουρτίδης Κωνσταντίνος	29. Αργυρίου Νικόλαος
8. Μουλταζά Ταρκάν Μουλταζά	30. Σιμιτσή Κωνσταντίνος
9. Αντωνιάδης Κωνσταντίνος	31. Γρανάς Αρχέλαος
10. Ιμπράμ Αχμέτ	32. Ζιμπίδης Γεώργιος
11. Βενετίδης Κωνσταντίνος	33. Ζαμπουνίδης Ιωάννης
12. Γαλανόπουλος Δημήτριος	34. Τρέλλης Χρήστος
13. Δελησταμάτης Βασίλειος	35. Στεφανίδης Ιωάννης
14. Πολίτης Αλέξιος	36. Συμεωνίδης Θεόδωρος
15. Ναλμπάντης Κωνσταντίνος	37. Περεντίδης Θεόδωρος
16. Τοψίδης Χριστόδουλος	38. Καραγιώργης Ανδρέας
17. Μαρκόπουλος Θεόδωρος	39. Ιμάμογλου Τζιχάν
18. Ιωσηφίδης Αλέξανδρος	40. Ναθαναηλίδης Αναστάσιος
19. Βαβίας Σταύρος	41. Καριπίδης Παύλος
20. Βουλγαρίδης Νικόλαος	42. Γάκης Χρήστος
21. Εξακουστός Κωνσταντίνος	43. Αμοιρίδης Μιχαήλ
22. Ταπατζάς Εμμανουήλ	44. Πολυμέρου Μαρία

ΑΠΟΝΤΕΣ**ΤΑ ΜΕΛΗ**

1. Ευφραιμίδης Νικόλαος	2. Μαχμούτ Σερκάν
3. Δόντσος Δημήτριος	4. Μωυσιάδης Αριστείδης

Παραβρέθηκε στη συνεδρίαση ο Εκτελεστικός Γραμματέας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κ. Παύλος Δαμιανίδης.

Χρέη υπηρεσιακής γραμματέως άσκησε η υπάλληλος της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κα Παρασκευή Διαμαντοπούλου.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία διότι σε σύνολο 51 μελών ήταν παρόντα τα 38 μέλη, άρχισε η συζήτηση του θέματος της ημερήσιας διάταξης.

Προσήλθαν στη συνεδρίαση κατά την συζήτηση των επερωτήσεων οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. 1.Αντωνιάδης Κωνσταντίνος, 2.Γαλανόπουλος Δημήτριος, 3.Πολίτης Αλέξιος, 4.Ιωσηφίδης Αλέξανδρος, 5.Βουλγαρίδης Νικόλαος, 6.Λυμπεράκης Δημήτριος, 7.Ζαμπουνίδης Ιωάννης, 8.Συμεωνίδης Θεόδωρος, 9.Γάκης Χρήστος.

Στο σημείο αυτό αποχώρησαν οριστικά από τη συνεδρίαση οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. 1.Κουράκ Ριτβάν, 2.Στεφανίδης Ιωάννης, 3.Γάκης Χρήστος.

Εισηγούμενος το πρώτο θέμα της ημερήσιας διάταξης ο Γενικός Δ/ντης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος & Υποδομών κ. Ευάγγελος Σταμπόλογλου, έθεσε υπόψη των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, το αρ. Πρωτ 67711/1330/22-03-2022 έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού το οποίο αναφέρει τα εξής:

ΘΕΜΑ: «Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Περιφερειακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης 2021-2027.»

ΣΧΕΤ: 1)Το με αρ.πρ.ΠΑΜΘ/67639/58/08.03.2022 έγγραφο Γενικής Δ/σης Προγραμματισμού Περιβάλλοντος και Υποδομών με θέμα «διαβίβαση Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων» (αρ.πρ. εισερχ. 67711 /1330/08.03.2022).

2)Το αρ.πρ.ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/21039/1342/02-03-2022 έγγραφο με θέμα «Διαβίβαση προς διαβούλευση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Περιφερειακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 2021-2027.»

Με το (2) ανωτέρω σχετικό διαβιβάστηκε η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Περιφερειακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης 2021-2027 από την ΔΙΠΑ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου να διατυπωθεί η γνώμη του Περιφερειακού Συμβουλίου και οι τυχόν παρατηρήσεις επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ. Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) συντάχθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας που απαιτείται για την οριστικοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης περιόδου 2021 – 2027, μετά από ανάθεση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΥΔ ΕΠ) ΑΜΘ στην Μαντούζα Ανδρομάχη – Άχη, Μηχανικό Περιβάλλοντος.

Η σύνταξη ΣΜΠΕ καθορίζεται από την ΚΥΑ 107017/28.8.2006 (ΦΕΚ 1225/Β/5-9-2006), για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων , σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε από την ΚΥΑ υπ' αρ.40238/2017(Β'3759).

Το πλήρες κείμενο της μελέτης ΣΜΠΕ του ΠΠ ΑΜΘ βρίσκεται στη διαδικτυακή διεύθυνση:

<https://www..eydamth.gr/index.php/pp-2021-2027 /diavouleysismpe>.

Βασικός στόχος της ΣΜΠΕ είναι η περιβαλλοντική αξιολόγηση του προγράμματος. Η διαδικασία αυτή αποτελεί το μέσο για την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών ζητημάτων κατά την διάρκεια της λήψης αποφάσεων εξασφαλίζοντας πως λαμβάνονται υπόψη οι σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο επίπεδο σχεδιασμού και προγραμματισμού.

Σχετικά με την διάρθρωση της ΣΜΠΕ μετά την μη τεχνική περίληψη της μελέτης(κεφάλαιο Α,σελ13-29), γίνεται η παράθεση των στοιχείων ταυτότητας και κατόπιν (στο κεφάλαιο Γ) γίνεται η περιγραφή της σκοπιμότητας και των στόχων του προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους που τίθενται τόσο από τις Ευρωπαϊκές και Εθνικές Πολιτικές Ανάπτυξης, όσο και από τους Διεθνείς – Κοινοτικούς και Εθνικούς Στόχους Περιβαλλοντικής Προστασίας και εξετάζοντας τη συνάφεια του προγράμματος με τα διάφορα Εθνικά και Περιφερειακά εγκεκριμένα στρατηγικά σχέδια και προγράμματα.

Στο κεφάλαιο Δ (σελ.113-154) παρουσιάζεται αναλυτικά η δομή του Προγράμματος, οι προτεραιότητες και στρατηγικές περιφερειακού επιπέδου καθώς και οι δράσεις υλοποίησης στο τοπικό επίπεδο.

Συνοπτικά παρακάτω αναφέρονται τα κύρια στοιχεία του Προγράμματος, όπως αυτά αναφέρονται στη Μελέτη:

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ¹

Κύριος σκοπός του ΕΠ ΠΑΜΘ 2021-2027 είναι να προσφέρει με αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα τα μέσα (χρηματοδότηση, χρηματοδοτικά εργαλεία, τεχνική βοήθεια) για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων που αναγνωρίζεται ότι καλύπτουν αναπτυξιακές ανάγκες ή προοπτικές στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας - Θράκης. Το ΕΠ ΠΑΜΘ 2021-2027 αποτελεί τμήμα της Εφαρμογής του Αναπτυξιακού Σχεδιασμού της Ελλάδας για την Περιφέρεια όπως αυτός καθορίζεται στο πλαίσιο εφαρμογής του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Είναι ένα αυτόνομο Προγραμματικό Έγγραφο, το οποίο ωστόσο δρα συμπληρωματικά και σε διαχωρισμό, στο πλαίσιο της Αναπτυξιακής Στρατηγικής της χώρας και της Περιφέρειας, με τα λοιπά «Τομεακά» ΕΠ. Όπως επίσης και με το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. Υπό το πλαίσιο αυτό το ΕΠ ΠΑΜΘ 2021-2027 παρ' όλο που διαθέτει μια σαφή προγραμματική Στρατηγική, δεν αποτελεί το Στρατηγικό Σχέδιο ανάπτυξης της περιφέρειας καθώς μεγάλο εύρος της αναπτυξιακής θεματολογίας περιλαμβάνεται σε (και χρηματοδοτείται από) άλλα μέσα. Το Πρόγραμμα διαρθρώνεται σε μια κρίσιμη και ιδιαίτερη συγκυρία και καλείται να αποτελέσει μηχανισμό υποστήριξης των αναπτυξιακών δραστηριοτήτων στην ΠΑΜΘ. Μια συγκυρία που περιλαμβάνει σειρά προκλήσεων αλλά και ορατών αναπτυξιακών ευκαιριών.

Το **όραμα της Π-ΑΜΘ** όπως περιλαμβάνεται στο ΠΕΠ 2021 – 2027, στοχεύει στο να καταστεί η Περιφέρεια: Πύλη Ανάπτυξης, Πόλος Αξίας και Πρότυπο Κοινωνικής Παρέμβασης.

Ειδικότερα:

- **Πύλη Ανάπτυξης.** Μέσω της αξιοποίησης της γεωγραφικής θέσης και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων σε φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους. Προτεραιότητα είναι η ολοκλήρωση κρίσιμων υποδομών που συνδέουν την ΠΑΜΘ με τα εθνικά και διεθνή δίκτυα μεταφορών, ενέργειας και τηλεπικοινωνιών και ενισχύουν τη γεωστρατηγική της θέσης. Παράλληλα, δημιουργούν ευνοϊκό και ανταγωνιστικό περιβάλλον ικανό να προσελκύσει ανθρώπινο δυναμικό, επενδύσεις και επισκέπτες συμβάλλοντας στην ανάπτυξη.
- **Πόλος Αξίας.** Μέσω της ενίσχυσης και διεύρυνσης της παραγωγικής βάσης επενδύοντας στην Ε&Κ, κατά προτεραιότητα σε τομείς που υποδεικνύει η RIS3. Έμφαση δίνεται στη διαμόρφωση ενός βιώσιμου παραγωγικού υποδείγματος το οποίο συγκροτούν, ο τουρισμός, ο πολιτισμός, το περιβάλλον και η αγροδιατροφή. Επίσης, η επένδυση σε καθαρές μορφές ενέργειας και η μετάβαση στην κυκλική οικονομία και την πράσινη επιχειρηματικότητα αποτελούν προτεραιότητες της ΠΑΜΘ.
- **Πρότυπο Κοινωνικής Παρέμβασης.** Μέσω πρωτοβουλιών ενίσχυσης της απασχόλησης σε τομείς, περιοχές και πληθυσμό, που παρουσιάζουν ιδιαίτερη υστέρηση ή χαρακτηριστικά. Έμφαση δίνεται στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού σε τομείς έρευνας, καινοτομίας και ψηφιακών δεξιοτήτων, στη διεύρυνση υφιστάμενων κοινωνικών δομών και υπηρεσιών, αλλά και στη δημιουργία καινοτόμων λύσεων, για τις περιοχές και τους πληθυσμούς που παρουσιάζουν υστέρηση και ανισότητες. Επίσης στην καταπολέμηση διακρίσεων, την προώθηση ίσων ευκαιριών, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την ενδυνάμωση του εκπαιδευτικού και υγειονομικού συστήματος.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΟΜΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με το άνω πλαίσιο και για την κάλυψη των αναπτυξιακών αναγκών και την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ΠΑΜΘ, σχεδιάστηκε το ΕΠ ΠΑΜΘ 2021-2027 στη βάση των ακόλουθων **Προτεραιοτήτων** (πέραν της Τεχνικής Βοήθειας), δηλαδή:

1. Προώθηση Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας.
2. Βιώσιμη διαχείριση πόρων και υποδομών.
3. Βελτίωση της συνδεσιμότητας της ΠΑΜΘ.
4. Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής (ΕΤΠΑ).
5. Κοινωνική Ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της φτώχειας (ΕΚΤ+).
6. Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στην Περιφέρεια ΑΜΘ.

Οι κύριες στρατηγικές κατευθύνσεις της ΠΑΜΘ ανά Στόχο Πολιτικής (ΣΠ) διαμορφώνονται ως κάτωθι:

ΣΠ 1. Μία πιο ανταγωνιστική και εξυπνότερη Ευρώπη

- Επαναπροσδιορισμός του παραγωγικού προτύπου, έμφαση σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες σε τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής RIS3.
- Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος με στήριξη και ενδυνάμωση των ΜΜΕ.
- Στήριξη - ενίσχυση των ερευνητικών υποδομών.
- Ενδυνάμωση της έρευνας και σύνδεσή της με την παραγωγή, ιδιαίτερα σε τομείς που η Περιφέρεια εμφανίζει πλεονέκτημα και προώθηση συμπράξεων ερευνητικών δομών με επιχειρήσεις.
- Ανάπτυξη υποδομών δικτύων 5G πρωτίστως σε περιοχές επιχειρηματικής δραστηριότητας και διεύρυνση της ευρυζωνικής κάλυψης στις ορεινές αγροτικές περιοχές για την άμβλυση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και την άρση της απομόνωσης των απομακρυσμένων περιοχών.
- Διεύρυνση - ενδυνάμωση δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών σε κατοίκους, επιχειρήσεις και επισκέπτες.

ΣΠ 2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα

- Αξιοποίηση του υφιστάμενου δυναμικού ΑΠΕ και κυρίως της γεωθερμίας, μείωση της εξάρτησης από συμβατικές πηγές ενέργειας.
- Εξοικονόμηση ενέργειας στο κτιριακό δυναμικό και στο δημόσιο χώρο.
- Προώθηση της ορθολογικής και βιώσιμης διαχείρισης των υδάτινων πόρων και εξασφάλιση επαρκούς ποσότητας και ποιότητας πόσιμου νερού. Βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των πόρων και προώθηση της ολοκληρωμένης
- διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων.
- Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.
- Πρόληψη κινδύνων, ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών και προστασία των κατοίκων και των οικοσυστημάτων από την κλιματική αλλαγή.

ΣΠ 3. Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη

- Ένταξη στα ευρύτερα διεθνή δίκτυα μεταφορών με τη συνέχιση της κατασκευής του διευρωπαϊκού οδικού δικτύου.
- Βελτίωση του ενδοπεριφερειακού οδικού δικτύου και ενίσχυση της προσπελασιμότητας των απομακρυσμένων περιοχών.
- Ενίσχυση της ασφαλούς και γρήγορης μετακίνησης κατοίκων, επισκεπτών και μεταφοράς προϊόντων.
- Ενίσχυση των ακτοπλοϊκών μεταφορών και βελτίωση των λιμενικών υποδομών.

ΣΠ 4 (ΕΤΠΑ). Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη

- Εξασφάλιση ποιοτικών μονάδων για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.
- Ενίσχυση των υποδομών κοινωνικής πρόνοιας και των δομών στήριξης ευπαθών και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.
- Ενίσχυση του συστήματος δημόσιας υγείας με τη δημιουργία σύγχρονων υποδομών για όλους.
- Ενίσχυση του τουρισμού, δημιουργία νέας τουριστικής ταυτότητας, υιοθέτηση της διαδικασίας - μηχανισμού DMO, ενδυνάμωση της θέσης στο διεθνή τουριστικό χάρτη.
- Ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου και των σύγχρονων μορφών πολιτισμού, σύνδεση με την τοπική παραγωγή, για τον εμπλουτισμό και την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος.

ΣΠ 4 (ΕΚΤ+). Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη

- Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση, ιδίως των μακροχρόνια ανέργων, των νέων, των γυναικών και άλλων μειονεκτούντων ομάδων πληθυσμού (Ρομά, μετανάστες, άτομα με Αναπηρίες, άτομα με χαμηλό κοινωνικοοικονομικό και μορφωτικό επίπεδο), ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας.
- Προώθηση της δια βίου μάθησης, της αναβάθμισης δεξιοτήτων και της εξειδίκευσης του ανθρώπινου δυναμικού με έμφαση σε επιχειρηματικές, ψηφιακές δεξιότητες και σε τομείς της RIS3.
- Προώθηση ίσης πρόσβασης στην εκπαίδευση και κατάρτιση ιδίως για μειονεκτούσες ομάδες, για το σύνολο των βαθμίδων και αποτροπή της πρόωρης εγκατάλειψης με έμφαση στην παιδική φροντίδα.
- Στήριξη μειονεκτικών ομάδων πληθυσμού μέσα από ένα σύνθετο δίκτυο δομών και υπηρεσιών για την καταπολέμηση της φτώχειας, των διακρίσεων, του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

ΣΠ 5. Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της

- Ανάδειξη της τοπικότητας ως βασικής συνιστώσας της Περιφερειακής στρατηγικής για την προώθηση της ολοκληρωμένης ανάπτυξης και τον περιορισμό των ανισοτήτων.
- Συνέχιση και διεύρυνση της εφαρμογής πολιτικών ΒΑΑ στα 5 αστικά κέντρα της Περιφέρειας.
- Ολοκλήρωση της πολυεπίπεδης παρέμβασης που αφορά την ΟΧΕ της Εγνατίας.
- Αντιμετώπιση των προβλημάτων των απομακρυσμένων και μειονεκτικών περιοχών μέσω της αξιοποίησης του μηχανισμού των ΟΧΕ.

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το ΕΠ ΠΑΜΘ 2021-2027 θα χρηματοδοτηθεί από Κοινοτικούς και Εθνικούς πόρους. Η Περιφέρεια εντάσσεται στις Λιγότερο Αναπτυγμένες και η κοινοτική συμμετοχή είναι στο 85%. Τα ταμεία χρηματοδότησης είναι το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+. Ο συνολικός προϋπολογισμός μαζί με την τεχνική βοήθεια είναι 639.098.844 ευρώ. Από το ΕΤΠΑ προέρχονται τα 473.526.739 ευρώ και από το ΕΚΤ+ 165.572.105. Στην εθνική συμμετοχή δεν προβλέπονται ιδιωτικά κεφάλαια. Σημειώνεται ειδικότερα ότι η δέσμευση χρηματοδοτικών πόρων προς την επίτευξη στόχων για την κλιματική αλλαγή αφορά στο 10,80% του συνολικού προϋπολογισμού ενώ η δέσμευση πόρων για την επίτευξη άλλων στόχων περιβαλλοντικής προστασίας αφορά στο 20,62% του συνολικού προϋπολογισμού.

Στο κεφάλαιο Ε της μελέτης παρουσιάζονται εναλλακτικές λύσεις.

Στο κεφάλαιο ΣΤ γίνεται μια προσπάθεια περιγραφής των δεδομένων και της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της Περιφέρειας.

Στο κεφάλαιο Ζ επιχειρείται η περιβαλλοντική αξιολόγηση της δομής και των προβλέψεων του ΕΠ.

Οι γενικοί περιβαλλοντικοί στόχοι που εντοπίζονται από τη μελέτη αφορούν : α) στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, β) στην προστασία και αξιοποίηση των υδατικών αποθεμάτων, γ) στην προστασία και ανάδειξη του τοπίου, δ) στην προστασία των εδαφών, ε) στην αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, στ) στην αντιμετώπιση οχλήσεων θορύβου, ζ) στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, η) στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και θ) στην κοινωνική και εδαφική συνοχή. Επιλέγονται 9 γενικοί και 32 ειδικοί περιβαλλοντικοί στόχοι. Ακολουθεί συσχέτιση των γενικών και ειδικών περιβαλλοντικών στόχων με τις επιλογές των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων διαμορφώνεται μέσα από την κατανόηση των βασικών περιβαλλοντικών επιδιώξεων μέσα από την εθνική πολιτική και την εξειδίκευση της στον περιφερειακό χώρο.

Τέλος στο κεφάλαιο Η παρατίθενται στοιχεία κανονιστικής πράξης που αφορούν τους προτεινόμενους όρους αντιμετώπισης των σημαντικών περιβαλλοντικών ζητημάτων, ειδικές πρόνοιες ανά περιβαλλοντικό στόχο καθώς και Σύστημα παρακολούθησης του ΠΕΠ ΑΜΘ που θα πραγματοποιείται σε ετήσια βάση μέσα από τη σύνταξη Εκθέσεων με στόχο

- Να επαληθευτούν και να εκτιμηθούν με μεγαλύτερη ακρίβεια οι επιπτώσεις του προγράμματος κατά τη διάρκεια (on-going) εκτέλεσής του.
- Να πιστοποιηθεί ότι τα μέτρα αντιμετώπισης, που προτάθηκαν για την πρόληψη και των περιορισμό των επιπτώσεων, υλοποιήθηκαν και να εξεταστεί η αποτελεσματικότητά τους.
- Να αξιολογηθεί η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που έχουν τεθεί από τη ΣΜΠΕ.
- Να σχεδιαστούν και υιοθετηθούν τυχόν νέα μέτρα ή δράσεις σε περίπτωση που ανιχνευτούν, πέραν του ανεκτού, περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Το σύστημα δεικτών αποτελείται από δυο τμήματα:

- Το πρώτο αφορά στην αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης του Προγράμματος και
- Το δεύτερο αφορά στην επιλογή ενός μικρού σχετικά πλαισίου δεικτών που αποτιμά τις περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις, σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς στόχους που προσδιορίστηκαν ως κρίσιμοι κατά την εφαρμογή του Προγράμματος. (Επιλέχθηκαν 14 Περιβαλλοντικοί και 6 Κοινωνικοοικονομικοί δείκτες.)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΣΜΠΕ σελ273)

ΓΕΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ

Σύμφωνα με τους στόχους περιβαλλοντικής προστασίας και διατήρησης που τεκμηριώθηκαν ως συναφείς με τις επιλογές του Προγράμματος, η γενική εκτίμηση αφορά σε μια θετική επίπτωση – επίδραση του Προγράμματος η οποία εκφράζεται τόσο πρωτογενώς όσο και δευτερογενώς. Προκειμένου όμως ο βαθμός της συνέργειας αυτής να μεγιστοποιηθεί και να αποφευχθούν τυχόν αρνητικές επιπτώσεις, εκτιμάται ως αναγκαίος ο συνυπολογισμός των ακόλουθων.

Τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, την πρόληψη, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκαλούνται από την υλοποίηση δράσεων που θα ενταχθούν στο ΠΕΠ ΑΜΘ περιόδου 2021 – 2027, περιλαμβάνουν ενέργειες ελέγχου, αρχές και υποχρεώσεις που πρέπει να τηρούνται από τις αρμόδιες αρχές. Κύριος φορέας για τον έλεγχο της εφαρμογής των μέτρων είναι η υπηρεσία διαχείρισης του Προγράμματος. Η εφαρμογή των επιμέρους μέτρων γίνεται βάσει της κείμενης νομοθεσίας από την κατά περίπτωση έχουσα την σχετική αρμοδιότητα υπηρεσία. Τα μέτρα διαχωρίζονται ως προς το χαρακτήρα και την εφαρμογή τους σε αυτά που αφορούν τις υποχρεώσεις αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων, όπως ισχύουν βάση του σχετικού πλαισίου και τα ειδικά μέτρα που αναφέρονται σε συγκεκριμένες δράσεις του Προγράμματος.

Α) Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων.

Η επιλεξιμότητα των τύπων δράσεων / έργων από το πρόγραμμα δεν μεταβάλλει σε καμία περίπτωση τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το θεσμικό πλαίσιο για την Περιβαλλοντική Αδειοδότηση και η παρούσα έγκριση όρων του προγράμματος δεν υποκαθιστά καμία από τις σχετικές υποχρεώσεις των φορέων υλοποίησης - λειτουργίας των έργων - δραστηριοτήτων που θα ενταχθούν στο Πρόγραμμα.

- Για την ένταξη οποιουδήποτε έργου προς χρηματοδότηση, είναι υποχρεωτικό να έχουν ακολουθηθεί και τηρηθεί οι κατά περίπτωση ισχύουσες (είδος έργου / δραστηριότητα) διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης, όπως αυτές ορίζονται από την σχετική νομοθεσία και όπως αυτή ισχύει κατά την περίοδο υποβολής της πρότασης προς χρηματοδότηση. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες απαιτείται η έκδοση απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή δήλωσης υπαγωγής σε πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις από αρμόδια αρχή, αυτά θα αποτελούν μέρος του φακέλου των στοιχείων του έργου, ο οποίος θα ελέγχεται κατά την διαδικασία ένταξης. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης αποτελεί μέρος του προς χρηματοδότηση έργου ή εξαρτάται από αυτή, θα πρέπει να υπάρχει σχετική πρόβλεψη στην πρόσκληση, όπου θα καθορίζεται ο εναλλακτικός χρόνος κατά τον οποίο τα απαιτούμενα σε κάθε περίπτωση έγγραφα θα πρέπει να προσκομιστούν και συμπληρωθούν.

- Ο έλεγχος και η πιθανή ενσωμάτωση των αναφερομένων στην ΣΜΠΕ προϋποθέσεων στις ΑΕΠΟ/ΠΠΔ γίνεται από τις αρμόδιες για την αδειοδότηση υπηρεσίες.

- Διαπίστωση μη τήρησης εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων που περιλαμβάνονται στους φακέλους έγκρισης των έργων / υποέργων από αρμόδιες υπηρεσίες ή κατά τις διαδικασίες ελέγχου του Προγράμματος, μπορούν να οδηγήσουν σε απένταξη των σχετικών πράξεων από το Πρόγραμμα.

2. Γενικά μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της περιβαλλοντικής διάστασης του προγράμματος Τα μέτρα αυτά αφορούν κυρίως την αρχή διαχείρισης και παρακολούθησης του προγράμματος και ενσωματώνονται είτε ως ενέργειες ελέγχου κατά την εξέταση των φακέλων των προς ένταξη πράξεων / έργων, είτε ως μέτρα (υποχρεωτικού ή μη χαρακτήρα) που θα ενσωματωθούν κατά τις ενέργειες υλοποίηση του προγράμματος και κατά κύριο λόγο κατά την εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής και αξιολόγησης των πράξεων.

- Κατά την επιλογή δράσεων για ένταξη στο Πρόγραμμα, θα πρέπει να αξιολογείται η σύνδεσή τους με δεσμεύσεις της εθνικής (αναπτυξιακής) πολιτικής που άπτονται των ειδικών στοχεύσεων του Προγράμματος και ειδικά της περιβαλλοντικής πολιτικής (κλιματική αλλαγή, βιοποικιλότητα, νερά, έδαφος, αέρας, τοπίο, προστασία από καταστροφές κλπ).

- Κατά την υλοποίηση των έργων και δραστηριοτήτων του Προγράμματος, να γίνεται εφαρμογή της ισχύουσας περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ώστε μέσω των όρων, περιορισμών και υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτήν, να επιτυγχάνεται η προστασία του συνόλου των περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων στους περιβαλλοντικούς στόχους που έχουν προσδιοριστεί ως κρίσιμοι.

- Σε έργα τεχνολογικής ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων ή άλλα έργα που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του πλαισίου περιβαλλοντικής αδειοδότησης θα πρέπει να προσδιορίζεται εκ των προτέρων από τους φορείς της πρότασης αν υπάρχει πιθανότητα παραγωγής επικίνδυνων ή τοξικών αποβλήτων ή η χρήση ελεγχόμενων περιβαλλοντικά ουσιών ή ακτινοβολιών, όπως και ο εφικτός τρόπος διαχείρισής τους.
- Ο έλεγχος της καταλληλότητας της χωροθέτησης δραστηριοτήτων πραγματοποιείται κατά την διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης ή την έκδοση αδειών κατασκευών. Θα ήταν ωστόσο επιθυμητό οι επενδύσεις προς δραστηριότητες να κατευθυνθούν κατά προτεραιότητα σε περιοχές όπου οι εν λόγω δραστηριότητα αποτελεί κύρια θεσμοθετημένη χρήση (π.χ. ύπαρξη ΤΠΣ, κατευθύνσεις του ΠΠΧΣΑΑ) σύμφωνα με τα ισχύοντα σχέδια χρήσεων γης και κατόπιν σε περιοχές όπου υπάρχει γενική καταλληλότητα. Η υλοποίηση του μέτρου αυτού μπορεί να γίνει μέσα από την διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων για την ένταξη έργων με πρόβλεψη ειδικής προμολόγησης.

- Για την ένταξη έργων και δραστηριοτήτων που προβαίνουν σε χρήση/αξιοποίηση υδατικών πόρων (είτε ως άντληση είτε ως διάθεση), προτεραιότητα θα πρέπει να δίνεται σε αυτά που υλοποιούν το Πρόγραμμα Μέτρων των οικείων ΣΔΛΑΠ. Σε κάθε περίπτωση, είναι απαραίτητη η ενσωμάτωση τεχνολογιών που ενισχύουν την εξοικονόμηση, ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση των υδάτων εκεί όπου υπάρχει σχετικό αντικείμενο.
- Για τις εντάξεις έργων διαχείρισης απορριμμάτων και άλλων στερεών αποβλήτων θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα σε έργα εφαρμογής των μέτρων του οικείου ΠΕΣΔΑ. Σε κάθε περίπτωση, είναι απαραίτητη η ενσωμάτωση σύγχρονων τεχνολογιών διαχείρισης για την αποδοτικότερη αξιοποίηση/διαχείριση/ανάκτηση των ρευμάτων αποβλήτων.
- Στο βαθμό που είναι δυνατόν και επιθυμητό για την επίτευξη των κύριων στόχων της κάθε επιμέρους δράσης που αφορά ενισχύσεις προς επιχειρήσεις (επιχειρηματικότητα - καινοτομία - ανταγωνιστικότητα), είναι σκόπιμο να εξετάζεται η δυνατότητα υποστήριξης ενεργειών που προωθούν την ενσωμάτωση και χρήση "πρασίνων τεχνολογιών" στις παραγωγικές διαδικασίες όπως, η χρήση ΑΠΕ (συμπεριλαμβανομένης της γεωθερμίας) ή άλλων βιοκλιματικών τεχνικών σχεδιασμού, ή συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας / υδάτων, ή προηγμένων (άνω των απαιτήσεων εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων) συστημάτων πρόληψης και περιορισμού αποβλήτων στις επιλέξιμες προς χρηματοδότηση ενέργειες - δαπάνες των πράξεων.
- Η ένταξη έργων και δραστηριοτήτων εντός των Εθνικών Πάρκων θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τους περιορισμούς των καθορισμένων χρήσεων γης και των προβλέψεων των οικείων Σχεδίων Διαχείρισης. Είναι απαραίτητη η γνωμοδότηση του οικείου Φορέα Διαχείρισης.
- Η ένταξη έργων και δραστηριοτήτων πλησίον στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το πλαίσιο προστασίας βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας.
- Η ένταξη έργων και δραστηριοτήτων (π.χ. υποδομές, παρεμβάσεις τουριστικής ανάπτυξης) εντός περιοχών Natura 2000 θα πρέπει να τεκμηριώνουν την συνάφεια, την συνέπεια και την συμμόρφωση τους στα Σχέδια Διαχείρισης των περιοχών αυτών, εφόσον υπάρχουν. Είναι απαραίτητη η γνωμοδότηση του οικείου Φορέα Διαχείρισης.
- Όταν εκτελούνται δράσεις που περιλαμβάνουν ενέργειες αντικατάστασης εξοπλισμού, ανακαίνισης - ανακατασκευής κτιρίων, αντικατάστασης οχημάτων - μηχανημάτων, ο φορέας του έργου στην πρόταση του, θα πρέπει να περιγράψει τα μέτρα που λαμβάνει για την ένταξη των ρευμάτων αποβλήτων στο ενδεδειγμένο σύστημα διαχείρισης και την μεγιστοποίηση της επανάχρησης, ανακύκλωσης και ανάκτησης υλικών.

ΑΠΟΨΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αναφερόμενα στην μελέτη και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας μας, έχουμε να επισημάνουμε τα εξής :

1. Στο κεφάλαιο ΣΤ. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ στο ΣΤ3.2(Προοπτικές αξιοποίησης, σελ173,174) αναφέρεται στην μελέτη «Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις του υπό εξέλιξη ΕΧΠ ΟΠΥ (Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ορυκτές Πρώτες Ύλες) (2021), οι προοπτικές ανάπτυξης της εξορυκτικής βιομηχανίας για την Περιφέρεια ΑΜΘ, περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα..... «Στην Π.Ε. Ροδόπης στη Μαρώνεια-Σάπες και στην Π.Ε.Έβρου στο Πέραμα Αλεξανδρούπολης προτείνεται η ισχυρή στήριξη της διενέργειας ερευνητικών εργασιών καθώς και η διασφάλιση των απαραίτητων χωρικών προϋποθέσεων για την πρόσβαση στα κοιτάσματα χρυσού. Επιπλέον προτείνεται η ρύθμιση χρήσεων γης με τρόπο που να εντάσσει την αναπτυξιακή δυνατότητα που προέρχεται από την αξιοποίηση των ορυκτών πόρων, εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών και μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος».
- Ακόμη και στη περίπτωση που αυτό αποτελεί αρχική εκτίμηση του μη εγκεκριμένου σχεδίου ΕΧΠ ΟΠΥ(2021) η υπηρεσία μας είναι αντίθετη με την εκμετάλλευση κοιτασμάτων χρυσού και συντάσσεται στην ξεκάθαρη θέση του Περιφερειακού Συμβουλίου στο θέμα της εξόρυξης κοιτασμάτων χρυσού, όπως έχει διατυπωθεί με την 55/2013 Απόφασή του «Γνωμοδότηση επί της 1ης Φάσης της μελέτης Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση του Περιφερειακού πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης», ότι δηλαδή «Δεν υπάρχουν οικονομικά βιώσιμες μέθοδοι αντιμετώπισης της ισχυρά οχλούσας ρύπανσης» και ότι «η δραστηριότητα της εξόρυξης χρυσού είναι ασύμβατη με το χαρακτήρα της αειφόρου ανάπτυξης». Το ανωτέρω κριτήριο είναι κριτήριο αποκλεισμού και δεν τίθεται θέμα «πολυπαραγοντικής προσέγγισης βασισμένης στην ευρύτερη αποδοχή της τοπικής κοινωνίας».

Άλλωστε βάση και του εγκεκριμένου ΠΠΧΣΑΑ της ΠΑΜΘ δραστηριότητες που θέτουν συνολικότερα ζητήματα ως προς την αναπτυξιακή φυσιογνωμία περιοχών και δημιουργούν ζήτημα ευρύτερων περιβαλλοντικών επιπτώσεων θα πρέπει να αποκλείονται.

Επίσης, το πρόγραμμα δεν περιλαμβάνει τέτοιες δράσεις προς χρηματοδότηση και ως εκ τούτου προτείνεται η διαγραφή της σχετικής αναφοράς από τη μελέτη.

2. Από το πρόγραμμα σε αυτή τη φάση δεν προσδιορίζονται ακριβώς τα έργα, το μέγεθος τους και η τοπική διασπορά τους, ώστε να εκτιμηθούν αντίστοιχα οι επιπτώσεις τους. Η διάγνωση των επιπτώσεων λόγω εφαρμογής του προγράμματος μπορεί να πραγματοποιείται σε περιοδικούς κύκλους αξιολόγησης μέχρι την ολοκλήρωσή του, σύμφωνα και με το προτεινόμενο πλαίσιο δεικτών.
3. Θεωρούμε ότι για την καλύτερη αντιμετώπιση των μέτρων για την προστασία του Περιβάλλοντος και την προώθηση της περιβαλλοντικής διάστασης του προγράμματος θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στα παρακάτω θέματα:
  - Στην σελ.274 στα Γενικά μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της περιβαλλοντικής διάστασης του προγράμματος θεωρούμε ότι πρόβλεψη ειδικής προμοδότησης για την ένταξη έργων θα πρέπει να δίνεται στα έργα εκείνα που ευνοούν την επιλογή πράξεων που ενισχύουν την εφαρμογή γενικών περιβαλλοντικών πολιτικών όπως π.χ. το ΕΣΕΚ, την Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία, τα σχέδια Διαχείρισης Υδάτων, την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή κ.α.
  - Όλες οι υποδομές και επενδύσεις πρέπει να χαρακτηρίζονται από κατάλληλες χωροθετήσεις των εγκαταστάσεών τους, κατά προτεραιότητα εντός οργανωμένων υποδοχέων ή εντός εκτάσεων με αυξημένη καταλληλότητα, ελαχιστοποιώντας την κατάληψη φυσικών ή ημιφυσικών εκτάσεων. Η χωροθέτηση πραγματοποιείται κατά την διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Για τις υφιστάμενες λειτουργούσες θα πρέπει να δοθούν επιχειρηματικά κίνητρα στην περίπτωση που χρήζει η μετεγκατάσταση της δραστηριότητας εντός Επιχειρηματικού Πάρκου και Οργανωμένου Χώρου Υποδοχής Επιχειρηματικών και Μεταποιητικών δραστηριοτήτων.
  - Θεωρούμε σημαντική την ενσωμάτωση περιβαλλοντικής καινοτομίας: Ο σχεδιασμός των εγκαταστάσεων που σχετίζονται με τις επενδύσεις του προγράμματος, πρέπει να ενσωματώνει στον μέγιστο εφικτό βαθμό τεχνολογίες και μεθόδους περιβαλλοντικής καινοτομίας, ιδίως ως προς την ενεργειακή αποτελεσματικότητα και αυτονομία, την κυκλική χρήση υλικών, ενέργειας και νερού, καθώς και την πληρέστερη ένταξη στο περιβάλλον της περιοχής υποδοχής.
  - Απαιτείται η αποφυγή αλλοιώσεων στα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των υδάτων: στο σχεδιασμό των υποδομών και επενδύσεων πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για την αποφυγή ή ελαχιστοποίηση των μεταβολών στην ποσοτική και ποιοτική κατάσταση.
  - Σε κάθε περίπτωση έργα ανακύκλωσης υδάτων θα πρέπει να τηρούν τις προδιαγραφές της Οδηγίας ΕΥ/2020/741. Για όλα τα έργα επέκτασης /αναβάθμισης ύδρευσης θα πρέπει να τεκμηριώνεται κατά την ένταξη η συμβατότητα με τις παραμέτρους της Οδηγίας (ΕΕ)2020/2184 σχετικά με την ποιότητα του νερού.
  - Σε περιοχές που τα επιφανειακά ή υπόγεια ύδατα χαρακτηρίζονται από τα εγκεκριμένα Αναθεωρημένα Σχέδια Διαχείρισης των ΥΔ Θράκης (ΕΛ12) και Ανατολικής Μακεδονίας (ΕΛ11) ως κατώτερης της καλής κατάστασης, ή περιοχές που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΠΠ) των πιο πάνω ΥΔ. Είναι επιθυμητό κατά την διαμόρφωση κριτηρίων για την ένταξη πράξεων να δίνεται ιδιαίτερα βαρύτητα στην ενσωμάτωση έργων "πρασίνων υποδομών" όπως έργα εξοικονόμησης ύδατος, έργα ανακύκλωσης υδάτων, έργα επεξεργασίας υγρών αποβλήτων κ.λπ.
  - Οι υποδομές και επενδύσεις που ενισχύονται από το πρόγραμμα πρέπει να ενσωματώνουν σχέδια περιορισμού και αντιμετώπισης κινδύνων ρύπανσης ή καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος (δασικές εκτάσεις, αγροτικά οικοσυστήματα, θαλάσσιο περιβάλλον κ.ά.).
  - Κατά την υλοποίηση δράσεων που περιλαμβάνουν ενέργειες αντικατάστασης εξοπλισμού (π.χ. λόγω ενσωμάτωσης «πρασίνων τεχνολογιών» στις παραγωγικές διαδικασίες), ανακαίνισης - ανακατασκευής κτιρίων (π.χ. λόγω εργασιών εξοικονόμησης ενέργειας), ο φορέας του έργου θα πρέπει να περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο σκοπεύει να διαχειριστεί τα απόβλητα που τυχόν ενδέχεται να προκύπτουν από τις ενέργειες αυτές και να αποδεικνύει ότι ο τρόπος αυτός είναι συμβατός με τις αντίστοιχες προβλέψεις του ΠΕΣΔΑ(σημειώνεται ότι το ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας είναι υπό αναθεώρηση). Εφόσον δεν είναι δυνατή η πρόληψη της δημιουργίας των αποβλήτων, έμφαση θα πρέπει να δίνεται στην μεγιστοποίηση της

επαναχρησιμοποίησης υλικών και της ανακύκλωσης των αποβλήτων και για τον λόγο αυτό οι φορείς θα πρέπει να εξετάζουν τις δυνατότητες αυτές κατά προτεραιότητα.

- Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει το επιχορηγούμενο επενδυτικό σχέδιο να λαμβάνει κάθε δυνατό μέτρο για την τήρηση των προτεραιοτήτων ως προς την διαχείριση των αποβλήτων, δηλαδή να έχει ως προτεραιότητα τη πρόληψη ή αν αυτό δεν είναι δυνατό τη μείωση των παραγόμενων ποσοτήτων αποβλήτων, την επαναχρησιμοποίηση υλικών (από την επένδυση ή τρίτους), την ανακύκλωση, την ανάκτηση (π.χ. ενέργειας), πριν την τελική τους διάθεση.
  - Τα έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων που θα ενταχθούν στο Πρόγραμμα θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις προβλέψεις και τους όρους του ΠΕΣΔΑ, όπως αυτό θα ισχύει. Κατά τη χωροθέτηση υποδομών, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η προστασία του τοπίου, όπως προσεγγίζεται από το αναθεωρημένο ΠΠΧΣΑΑ της Περιφέρειας ΑΜΘ, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το τοπίο.
  - Για τις δράσεις ανάδειξης πολιτιστικού πλούτου της ΠΑΜΘ, θα πρέπει να διασφαλίζονται επαρκείς όροι και περιορισμοί για την ανάδειξη των στοιχείων πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, ώστε να μην επηρεάζεται η ποιότητα των πόρων τους. Για πολιτιστικούς και αρχαιολογικούς χώρους είναι απαραίτητη η σχετική έγκριση των αρχαιολογικών υπηρεσιών.
  - Απαιτείται η προστασία της βιοποικιλότητας: Η διαδικασία ένταξης στο πρόγραμμα πρέπει να ενσωματώνει κριτήρια προστασίας της βιοποικιλότητας και ανταπόκρισης των ενισχυόμενων υποδομών και επενδύσεων στους στόχους διατήρησης των προστατευόμενων ειδών και οικοτόπων, καθώς και έλεγχο συμβατότητας με τις προβλέψεις των σχεδίων διαχείρισης των επηρεαζόμενων περιοχών.
  - Η προστασία ευαίσθητων θαλάσσιων ή παράκτιων σχηματισμών καθώς και η πρόληψη ή ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο θαλάσσιο περιβάλλον πρέπει να αποτελεί απαίτηση για την ενίσχυση από το πρόγραμμα έργων ή επενδύσεων σε παράκτιες ζώνες.
  - Απαιτείται η βελτίωση αστικού περιβάλλοντος: Οι κτιριακές εγκαταστάσεις των έργων του προγράμματος πρέπει να ανταποκρίνονται, στο μέγιστο εφικτό βαθμό, στις αρχές της πράσινης δόμησης και της ελαχιστοποιημένης κατανάλωσης ενέργειας.
  - Θα πρέπει να εξασφαλίζεται η ενίσχυση της ασφάλειας ως προς την αποφυγή ατυχημάτων με επίπτωση στο περιβάλλον ή/και ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους: Στο σχεδιασμό των υποδομών και επενδύσεων εντός ή σε γειτνίαση με αστικές περιοχές, πρέπει να συμπεριλαμβάνεται μέριμα για την πρόληψη ατυχημάτων που θα μπορούσαν να προκαλέσουν περιβαλλοντική υποβάθμιση, καθώς και μέτρα για τον περιορισμό και την αποτελεσματικότερη δυνατή αντιμετώπιση των συνεπειών τους.
4. Ως προς την παρακολούθηση που θα βασιστεί κύρια στη χρήση δεικτών που είτε παρακολουθούν παραμέτρους που δημιουργούν πιέσεις στο περιβάλλον είτε αναφέρονται στις κύριες περιβαλλοντικές μεταβολές που μπορεί να προκληθούν (είτε θετικά είτε αρνητικά) από το Πρόγραμμα, θεωρούμε απαραίτητη:

- την συνεχή και αδιάκοπη παρακολούθηση με κατάλληλο συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων, ώστε να παρέχεται ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο παρακολούθησης λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της πρόληψης.
- Να διασφαλίζεται κατά την υλοποίηση του προγράμματος παρακολούθησης η ανελλιπή αναφορά σε ποσοτικούς στόχους –δεικτών και αποτελεσμάτων περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων και να μην γίνεται εστίαση μόνο στην χρηματοοικονομική παρακολούθηση του προγράμματος, έτσι ώστε να μπορούν να προταθούν κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα στην περίπτωση που διαπιστωθούν δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Μετά τα ανωτέρω και με τις επισημάνσεις που έχουν καταγραφεί παραπάνω εισηγούμαστε θετικά επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Περιφερειακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης 2021-2027 (ΠΠ ΑΜΘ 2021-2027).

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης μετά από διαλογική συζήτηση έχοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 163 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

**ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
ΜΕ ΨΗΦΟΥΣ 36 ΥΠΕΡ 7 ΚΑΤΑ 1 ΠΑΡΩΝ**

Γνωμοδοτεί υπέρ της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Περιφερειακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 2021-2027, με τις επισημάνσεις που έχουν καταγραφεί στην εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας **κατά της οποιασδήποτε έστω και αναφοράς στην εξόρυξη κοιτασμάτων χρυσού**. Στο εδάφιο 4 της παρ. ΣΤ 3.2 με τίτλο προοπτικές αξιοποίησης ορυκτού πλούτου του Κεφαλαίου ΣΤ Περιγραφή Υφισταμένης κατάστασης Περιβάλλοντος γίνεται αναφορά στις ερευνητικές και χωρικές προϋποθέσεις για την πρόσβαση στα κοιτάσματα χρυσού, γι' αυτό και ζητούμε **να απαλειφθεί**.

Κατά της ανωτέρω απόφασης ψήφισαν οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. 1.Κατσιμίγας Κωνσταντίνος, 2.Χατζηπέμου Χρήστος, 3.Αργυρίου Νικόλαος, 4.Λυμπεράκης Δημήτριος, 5.Τρέλλης Χρήστος, 6.Συμεωνίδης Θεόδωρος, 7.Περεντίδης Θεόδωρος.

Παρών δήλωσε ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. Εξακουστός Κωνσταντίνος

Η παρούσα απόφαση έλαβε α/α 45/2022.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ**

Παπαθεοδώρου Χρήστος

Κουράκ Ριτβάν

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. Πέτροβιτσο Δημήτριος		26. Βουρβουκέλης Οδυσσέας	
2. Τσαλικίδης Νικόλαος		27. Χατζηγκενέ Ιρφάν	
3. Παπαδόπουλος Γεώργιος		28. Κατσιμίγας Κωνσταντίνος	
4. Γαλάνης Βασίλειος		29. Χατζηπέμου Χρήστος	
5. Ευφραϊμίδης Νικόλαος	ΑΠΩΝ	30. Μαχμούτ Σερκάν	ΑΠΩΝ
6. Τσώνης Αθανάσιος		31. Αργυρίου Νικόλαος	
7. Παπαεμμανουήλ Γρηγόριος		32. Λυμπεράκης Δημήτριος	
8. Κουρτίδης Κωνσταντίνος		33. Σιμιτσή Κωνσταντίνος	
9. Μουλταζά Ταρκάν Μουλταζά		34. Γρανάς Αρχέλαος	
10. Αντωνιάδης Κωνσταντίνος		35. Ζιμπίδης Γεώργιος	
11. Ιμπράμ Αχμέτ		36. Ζαμπουνίδης Ιωάννης	
12. Βενετίδης Κωνσταντίνος		37. Δόντσος Δημήτριος	ΑΠΩΝ
13. Γαλανόπουλος Δημήτριος		38. Τρέλλης Χρήστος	
14. Δελησταμάτης Βασίλειος		39. Στεφανίδης Ιωάννης	
15. Πολίτης Αλέξιος		40. Συμεωνίδης Θεόδωρος	
16. Ναλμπάντης Κωνσταντίνος		41. Περεντίδης Θεόδωρος	
17. Τοψίδης Χριστόδουλος		42. Καραγιώργης Ανδρέας	
18. Μαρκόπουλος Θεόδωρος		43. Ιμάμογλου Τζιχάν	
19. Ιωσηφίδης Αλέξανδρος		44. Ναθαναηλίδης Αναστάσιος	
20. Βαβίας Σταύρος		45. Καριπίδης Παύλος	
21. Βουλγαρίδης Νικόλαος		46. Μωυσιάδης Αριστείδης	ΑΠΩΝ
22. Εξακουστός Κωνσταντίνος		47. Γάκης Χρήστος	
23. Ταπατζάς Εμμανουήλ		48. Αμοιρίδης Μιχαήλ	
24. Πατακάκης Ανάργυρος		49. Πολυμέρου Μαρία	
25. Καζάκου – Βρούζου Τριανταφυλλιά			